

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 51-ЧЗЧ-01-14
Дата: 27.11.2024 г.

до
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
51-ВОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

1423 fm

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН/ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Динев Димитър Чакров
 Ашерикан Нордюев
 Севилен Али
 Танев Али
 Каюри Садюков
 Стоян Рашевелов
 Ахмед Вранев
 Красимир Красимиров
 Радослав Йончев
 Михаел Солим
 Енчев Енчев
 Петър Марин

Document of

THE NEW YORKER

Boris Baczewski

Author of

Xmas gift

Maurit Holman

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**за изменение на допълнение на Закона за политическа и гражданска
реабилитация на репресирани лица**

(обн., ДВ, бр. 50 от 1991 г.; изм., бр. 52 от 1994 г., бр. 12 от 2004 г., бр. 29 от 2005
г., бр. 30 и 81 от 2006 г., бр. 60 от 2007 г., бр. 26 от 2008 г., бр. 103 от 2009 г., бр. 62 от
2010 г., бр. 43 от 2016 г. и бр. 8 от 2023 г.)

§ 1. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. В текста преди т. 1 думите „месечна добавка“ се заменят с „пенсия за репресия“.
2. В т. 1 думите „30 на сто“ се заменят с „45 на сто“.
3. В т. 2 думите „31 на сто“ се заменят с „46 на сто“.
4. В т. 3 думите „32 на сто“ се заменят с „48 на сто“.
5. В т. 4 думите „33 на сто“ се заменят с „49 на сто“.
6. В т. 5 думите „34 на сто“ се заменят с „50 на сто“.
7. В т. 6 думите „35 на сто“ се заменят със „52 на сто“.
8. В т. 7 думите „36 на сто“ се заменят със „54 на сто“.
9. В т. 8 думите „37 на сто“ се заменят със „55 на сто“.
10. В т. 9 думите „38 на сто“ се заменят със „57 на сто“.
11. В т. 10 думите „39 на сто“ се заменят със „58 на сто“.
12. В т. 11 думите „40 на сто“ се заменят с „60 на сто“.
13. В т. 12 думите „41 на сто“ се заменят с „61 на сто“.
14. В т. 13 думите „42 на сто“ се заменят с „63 на сто“.
15. В т. 14 думите „43 на сто“ се заменят с „64 на сто“.
16. В т. 15 думите „44 на сто“ се заменят с „66 на сто“.
17. В т. 16 думите „45 на сто“ се заменят с „67 на сто“.
18. В т. 17 думите „46 на сто“ се заменят с „69 на сто“.
19. В т. 18 думите „47 на сто“ се заменят с „70 на сто“.
20. В т. 19 думите „48 на сто“ се заменя с „72 на сто“.
21. В т. 20 думите „49 на сто“ се заменят с „73 на сто“.
22. В т. 21 думите „50 на сто“ се заменят със „75 на сто“.
23. В т. 22 думите „10 на сто“ се заменят с „15 на сто“, думите „15 на сто“ се заменят с „22 на сто“ и думите „20 на сто“ се заменят с „30 на сто“.
24. В т. 23 думите „5 на сто“ се заменят с „8 на сто“.
25. В ал. 2 думата „Добавката“ се заменя с „Пенсията за репресия“.
26. В ал. 3 думата „Добавката“ се заменя с „Пенсията за репресия“ и накрая думите „където лицето получава пенсията си“ се заличават.
27. В ал. 4 думата „Добавката“ се заменя с „Пенсията за репресия“.
28. В ал. 5 думата „добавката“ се заменя с „пенсията за репресия“.
29. Създава се ал. 6:

„(6) Пенсията за репресия по ал. 1 се полага на съответното лице от момента на навършването от него на възрастта за пенсиониране съгласно чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване без изискване за трудова дейност и осигурителен стаж.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Лицата, получавали досега добавки към пенсийте си по смисъла на този закон, продължават да ги получават като пенсии за репресия, като размерът им се съобразява с приетите промени в закона.

§ 3. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. — бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. — бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. — бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г., бр. 79 от 2019 г., бр. 13, 28, 44, 64, 104, 107 и 109 от 2020 г., бр. 25, 51, 58, 62 и 104 от 2022 г., бр. 11, 14, 66, 84, 85 и 106 от 2023 г. и бр. 2, 16 и 27 от 2024 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В глава шеста, раздел IV се създава чл. 90б:

„Пенсия за репресия

Чл. 90б. (1) Право на пенсия за репресия имат репресираните лица съгласно чл. 9 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица.

(2) Пенсията за репресия по ал. 1 се полага на съответното лице от момента на навършването от него на възрастта за пенсиониране съгласно чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване без изискване за трудова дейност и осигурителен стаж.

(3) Преживелият съпруг получава към пенсията си или към събира от получаваните пенсии пенсията за репресия по ал. 1.

(4) Лицата, получавали досега добавки към пенсийте си по смисъла на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, продължават да ги получават като пенсии за репресия, като размерът им се съобразява с приетите промени в закона.“

§ 4. Законът влиза в сила от 1 януари 2025 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Димитър Чакров
Димитър Чакров
Алеко Атанасов
Танев Атанас
Хаджи Садов

Лагис Паркер
Анна Воронова
Красавица Красавица
Памела Адамс
Мэри Гэрр
~~Елизавета Елизавета~~
Роберт Неман
Мария Марина
Хьюи Айви
~~Альбена Николаевна~~
Ваня Васильев
Рене Оскар
Касат Агата

МОТИВИ

Част от репресираните от тоталитарния комунистически режим са били изгонени от органите на ДС през 1989 г. от страната. Това се отнася особено за репресираните за съпротивата им срещу насилиствената смяна на имената.

Друга част от репресираните през 80-те години на 20-ти век са били подлагани на натиск от органите на ДС за напускане на страната след излизането им от затвора.

През 90-те години на 20-ти век и по-късно през годините на прехода много от останалите в страната репресирани са извършвали трудова дейност, но не са били социално осигурявани за осигурителен стаж от работодателите си.

Тези обстоятелства обуславят невъзможност за тези категории репресирани да имат изискуемия от Кодекса за социалното осигуряване осигурителен стаж при навършването на възрастта за пенсиониране съгласно чл. 68 ал. 1 от този кодекс.

Поради това те не могат, навършвайки възраст за пенсиониране, да кандидатстват за добавка към пенсията си съгласно ЗПГРРЛ. Добавката им се отказва от НОИ, тъй като нямат право на пенсия, към която тя да бъде добавена.

Предлаганите промени в ЗПГРРЛ и Кодекса за социалното осигуряване целят да отстраният тази несправедливост и да осъвременят пенсионното подпомагане на репресираните, тъй като предвиденото за тях през 1991 г., когато е приет ЗПГРРЛ, пенсионно подпомагане не съответства на днешните социални и икономически реалности. Законопроектът засяга около 6000 български граждани — репресирани и преживели съпрузи на репресирани, включително около 1000 български граждани, репресирани при насилиствената смяна на имената през 1984-1989 г.

Предлаганите промени ще натоварят допълнително държавния бюджет, тъй като размерът на разходите за пенсионно подпомагане на репресираните в резултат на предложените промените ще се удвои.

Предвид на това, както и обстоятелството, че Бюджет 2024 год. е приет, предлагаме Законът да влезе в сила от 01.01.2025г.

Държавата би трябвало да въздаде справедливост, имайки предвид следните обстоятелства, изтъквани от репресираните:

1. По време на прехода много от бившите служите ли на Държавна сигурност, борили се преди 1989 г. за „комунизъм“ на база на добрите си изходни позиции са успели да станат едри капиталисти, банкери и милионери.

2. Не е известен случай, при който репресиран преди 1989 г. да е станал след това едър капиталист, банкер или милионер. Репресиралите в съпротивата им срещу тоталитарния режим са били мотивирани от идеали за демокрация и социална справедливост, а не от материални облаги.

3. Справедливо би било държавата да осигури средства за предлаганите в този законопроект увеличения на пенсионното подпомагане на репресираните.

ВНОСИТЕЛИ :

Димитър Чавдаров

Димитър Чавдаров

Севиля Асе

Танер Али

Хайди Гауди

Марио Раковски

Андрей Борисов
Красимир Красимиров
Радослав Георгиев
Мария Ганна
~~Евгений Евгеньев~~
Петр Менин
Александр Чумаков

Христиан Абен -
~~Жанна Дюплесси~~
Баин Бадиева -
Рената Осмолова -
Хасан Агабеков

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

към проекта на Закон за изменение и допълнение по Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица

Заинтересовани групи са около 6000 български граждани.

Приемането на закона е свързано с допълнителни финансови средства от 10 млн. лв. през 2025 г.

В резултат от приемането на законодателната инициатива няма да се наложи извършването на значими административни промени. Няма да възникне допълнителна административна тежест. Не се въвеждат нови такси или други тежести за членовете на гражданското общество.

В резултат от приемането на законодателната инициатива няма да възникне необходимостта от промени в други нормативни актове.

ВНОСИТЕЛИ:

Димитър Чакъров
Шахехът Абрагам
Севиля Али

Райнер Али
Хаир Садиков
Марко Раков
Ахмед Вранев

Красимир Красимир
Раидон Найденов

Мехмет Селим

Ещерех Ещерех
Лилят Немин

Мюмюк Мюмюк

Хюсни Ахмед
Навалю Найденов

Борис Васильев
Ремзи Осман
Хасан Агабек